

اروپا نقش راهبردی در عبور از بن بست فعلی مذاکرات ندارد

یک استاد ژئوپلیتیک دانشگاه با بیان این که طرف‌های اروپایی نقش راهبردی سازنده‌ای را در عبور از بن بست فعلی مذاکرات ندارند و چه بسا گاهی برای خوش خدمتی آمریکا مانع تراشی هم بکنند، گفت: اعمال تحریم‌های جدید، استمرار سیاست فشار حداکثری است.

یک استاد ژئوپلیتیک دانشگاه با بیان این که طرف‌های اروپایی نقش راهبردی سازنده‌ای را در عبور از بن بست فعلی مذاکرات ندارند و چه بسا گاهی برای خوش خدمتی آمریکا مانع تراشی هم بکنند، گفت: اعمال تحریم‌های جدید، استمرار سیاست فشار حداکثری است.

کیومرث یزدان پناه در گفت و گو با ایسنا در ارزیابی از این که مذاکرات برای احیای برجام معطل تصمیم سیاسی و واشنگتن است اما وزارت خارجه آمریکا اعلام کرده اگر ایران به رویه کنونی خود در مذاکرات برجام ادامه دهد، تحریم‌ها علیه ایران ادامه خواهد یافت؟ اظهار داشت: مشکل از ماست که درک عمیقی از رفتارها و سناریوهای آمریکا نداریم. آمریکایی‌ها بیش از شش سال است که استراتژی «انزوا از بیرون و انسداد از درون» را به اتفاق متحدان اروپایی و غیر اروپایی خود علیه ایران استوار زده‌اند. تحولات درونی ایران در روزهای اخیر نیز در امتداد همان سناریوی «انسداد از درون» پیش می‌رود. لذا عمده مباحث پیرامون مذاکرات برای احیای برجام ثانوی و صوری است.

وی تصریح کرد: برای درک موضوع و این که چرا آمریکا از عامل برجام به عنوان ابزاری عمومی استفاده می‌کند کافی است مروری بر روند حاکم بر گفتمان سیاست خارجی آمریکا طی ۶ سال اخیر بیندازیم، متوجه بشویم که بنیان‌های سیاست خارجی این کشور مبتنی بر ثابت ماندن ماهیت تهدیدآمیز ایران برای منافع ملی آمریکا و متحدان منطقه‌ای اش استوار بوده و به دلیل عدم بسترهای لازم برای ایجاد انعطاف در سیاست‌های برون مرزی ایران، از برجام به عنوان اهرم فشاری پیوسته علیه ایران استفاده می‌شود و همواره در این مدت سعی بر ایجاد فهم و انگاره مشترک میان آمریکا، اسرائیل و عربستان بر سر تهدید دانستن دائمی ایران بوده است.

این عضو هیات علمی دانشگاه تهران افزود: بنابراین تفسیر دولتمردان آمریکایی از نقش برجام، منجر به تقویت حضور منطقه‌ای ایران و نادیده انگاشته شدن این موضوع در متن برجام تلقی شده و در بعد داخلی هم شکل‌گیری متفاوت کنش پس‌ابرجامی جمهوری اسلامی ایران را سبب شده است. دو مساله اساسی که اتفاقاً نقش محوری در تصمیم دونالد ترامپ رئیس‌جمهور پیشین آمریکا بر خروج از برجام داشتند.

وی درباره این که اعمال تحریم‌های جدید چه تاثیری بر روند مذاکرات دارد؟ با بیان این که «اعمال تحریم‌های جدید، استمرار سیاست فشار حداکثری است» ابراز عقیده کرد: این سیاست تا زمانی که ایران کلید واژه «دشمن» را در رابطه با آمریکا ادامه دهد، استمرار پیدا خواهد کرد. حتی می‌خواهم این را بگویم که برجام با هر شکلی هم به توافق نهایی برسد، ساده لوحی است که تصور کنیم از بحران محصور در فضای جهانی که هم اکنون در آن قرار داریم، به راحتی عبور کنیم. این استاد دانشگاه همچنین درباره این که آیا ادامه رایزنی‌های ایران با اروپا بر این مساله تاثیر دارد؟ با بیان این که «طرف‌های اروپایی نقش راهبردی سازنده‌ای را در عبور از بن بست فعلی مذاکرات ندارند و چه بسا گاهی برای خوش خدمتی آمریکا مانع تراشی هم بکنند.» ابراز عقیده کرد: به نظر من از همان دولت قبل هم ادامه مذاکرات بدون آمریکا با طرف‌های اروپایی اشتباه بود که هنوزم ادامه دارد.

یزدان پناه در ارزیابی خود از این که اگر روند مذاکرات به تعویق افتد چه تبعاتی می‌تواند داشته باشد؟ گفت: با توجه به نقش مستقیم مجالس آمریکا بر سیاست خارجی این کشور، کاملاً طبیعی است که نتایج انتخابات پیش روی کنگره و گروه پیروز بر روند مذاکرات اثر خواهد گذاشت. لذا اگر در انتخابات کنگره جمهوری خواهان رای اکثریت در سنا را به دست بیاورند، خیلی مشکل خواهد بود که دولت آمریکا بتواند موافقت سنا را برای برجام بگیرد و به نظر تا حدود زیادی کار گره خواهد خورد. بُرد دموکرات‌ها گرچه خوش بینی‌هایی ایجاد خواهد کرد، اما این خوش بینی‌ها حداقلی است.